

**PŘÍLOHA:
NÁVRH SYSTÉMU OČEKÁVANÝCH
VÝSLEDKŮ UČENÍ V KOMUNIKAČNÍ
NAUCE O ČESKÉM JAZYKU**

	Záměr	3. ročník	5. ročník
Sféra běžné každodenní komunikace	navázat, udržet a ukončit kontakt	<ul style="list-style-type: none"> navázat kontakt vhodným pozdravem a oslovením (rolišit vhodnost pozdravu a oslovení dle různých komunikačních partnerů) vhodně se s někým přivítat v neformální i formální komunikační situaci verbálně a neverbálně vhodně odpovědět na pozdrav jednoduše se představit vhodně se rozloučit 	<ul style="list-style-type: none"> přivítat někoho ve formální komunikační situaci (např. návštěva ve škole, auditorium na školní besídce) vhodně se rozloučit
	zapojit se do rozhovoru, diskuse	<ul style="list-style-type: none"> zapojit se do běžného rozhovoru a hovořit k věci 	<ul style="list-style-type: none"> iniciovat rozhovor a rozvíjet téma rozhovoru
	vstoupit do dialogu a vést ho	<ul style="list-style-type: none"> pozorně naslouchat komunikačnímu partnerovi respektovat střídání komunikačních rolí elementárně rozlišit formální a neformální komunikační situaci a přizpůsobit tomu výběr některých základních verbálních prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> pozorně naslouchat komunikačnímu partnerovi, vhodně navázat na jeho repliku, resp. vhodně reagovat elementárně respektovat komunikačního partnera (neskákat nefunkčně do řeči, nevhodně nekomentovat) v dialogu rozlišit formální a neformální komunikační situaci a přizpůsobit tomu výběr verbálních i neverbálních komunikačních prostředků funkčně využívat kontaktní prostředky (např. oslovení) odstraňovat vycpávková slova a hezitační zvuky uvědomovat si působení vlastní výpovědi na druhého (směrem k pravidlům slušné komunikace a netikety) funkčně se vyjádřit na sdílené (elektronické) platformě; výstupy v oblasti vizuální gramotnosti převést / vyjádřit neverbální projevy (mimika, gestika apod.) do/v písemné podoby/ě chápat funkci vhodného klíčového slova ve vztahu k obsahu sdělení a s jeho pomocí třídit informace – v (neorganizovaných) informačních zdrojích (např. instagram, twitter, facebook aj.; hashtagy)
udržet téma rozhovoru, konverzovat (společenská konverzace)	<ul style="list-style-type: none"> držet téma hovoru a neodbíhat od něj 	<ul style="list-style-type: none"> vhodně s partnerem hovořit na dané téma, rozvíjet rozhovor vhodně / korektně něco (o)komentovat (např. danou situaci) vést dialog vztahující se k situaci i dialog nesouvisející s aktuálním tady a teď (konsituační a kosituační dialog) 	

7. ročník	9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> vhodně pozdravit a krátce (se) přivítat znát kontaktní výrazy a vhodně jich využívat vhodně projev ukončit a vhodně se rozloučit 	<ul style="list-style-type: none"> přivítat někoho, představit se a přednést kratší proslov proslov vhodně ukončit a vhodně se rozloučit
<ul style="list-style-type: none"> zapojit se do diskuse (těž prostřednictvím sociálních médií), vyjádřit svůj názor a podpořit ho přiměřenými argumenty uvažovat o rozdílech mezi názorem a faktem 	<ul style="list-style-type: none"> iniciovat a moderovat diskusi, formulovat argumenty zapojit se do diskuse prostřednictvím sociálních médií, rozeznávat relevantnost a pravdivost informací a formulovat vlastní argumenty posuzovat vhodnost informace a vztah mezi informací a jejím zdrojem
<ul style="list-style-type: none"> vhodně používat jazykové a parajazykové komunikační prostředky k vyjádření různých komunikačních záměrů v dialogu porozumět různým komunikačním záměrům partnera v dialogu uplatňovat zásady vedení dialogu v mluvené, psané i elektronické komunikaci snažit se dodržovat kooperační princip v komunikaci respektovat funkční střídání komunikačních rolí v rozhovoru dvou lidí a skupinovém dialogu eliminovat hromadění ukazovacích zájmen využívat dostupné elektronické zdroje vhodné ke sdílení svých textů orientovat se v nabídce sdílených platform dodržovat základní pravidla slušné komunikace a netikety (neotřelou formou) se vyjádřit na sdílené (elektronické) platformě – výstupy v oblasti vizuální gramotnosti chápat funkci obrazu v textu (ilustrativní, organizační, estetická apod.) vybrat vhodné klíčové slovo ve vztahu k obsahu sdělení v (neorganizovaných) informačních zdrojích (např. instagram, twitter, facebook aj.; hashtagy) 	<ul style="list-style-type: none"> využívat v rozhovoru vhodné komunikační strategie k vyjádření konkrétního komunikačního záměru (mj. empatie, asertivity atd.) rozlišovat strategie v dyadickém a skupinovém dialogu snažit se dodržovat kooperační a zdvořilostní princip v komunikaci eliminovat vybízející obraty typu <i>vid', že, že ano</i> apod. dodržovat netiketu a pravidla slušné komunikace neotřelou formou se vyjádřit na sdílené (elektronické) platformě – výstupy v oblasti vizuální gramotnosti vybrat vhodné klíčové slovo ve vztahu k obsahu sdělení a s jeho pomocí třídit informace – v (neorganizovaných) informačních zdrojích (např. instagram, twitter, facebook aj.; hashtagy)
<ul style="list-style-type: none"> volně konverzovat s vrstevníky a odlišit tuto konverzaci od konverzace společenské poznat pravidla řečové etikety 	<ul style="list-style-type: none"> zapojit se do konverzace v rozličných veřejných komunikačních situacích s (polo)oficiálním vztahem komunikantů

	Záměr	3. ročník	5. ročník
Sféra běžné každodenní komunikace	srozumitelně a kultivovaně hovořit	<ul style="list-style-type: none"> při mluvení správně dýchat zvolit vhodné tempo, hlasitost a sílu řeči vylovovat správně všechny hlásky (s výjimkou fyziologických poruch) zvolit vhodnou melodii věty 	<ul style="list-style-type: none"> klást důraz na důležité části sdělení logicky spojovat jednotlivé věty ve vyšší celky
	zjistit a předat běžné každodenní informace	<ul style="list-style-type: none"> uvědomovat si existenci rozdílů mezi psanou a mluvenou komunikací: formulovat otázku a rozlišit její formu se zřetelem k příjemci identifikovat otázku a dokázat na ni adekvátně reagovat přijmout a předat jednoduchou informaci napsat vzkaz sestavit jednoduchou zprávu (se všemi náležitostmi), pozdrav (pohlednice) vést telefonický rozhovor zanechat vzkaz v hlasové schránce, zprávu na mobilu (SMS) 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišovat základní rozdíly mezi psanou a mluvenou komunikací: sestavit a napsat dopis, e-mail, pozvánku, blahopřání sestavit a představit jednoduchý monologický projev na každodenní téma (např. absolvované / plánované cestě apod.)
	porozumět slyšenému	<ul style="list-style-type: none"> naslouchat pozorně a soustředěně běžným každodenním informacím a běžným instrukcím na slyšený projev reagovat jednoduchými otázkami ze slyšeného jednoduše a krátce zaznamenávat 	<ul style="list-style-type: none"> naslouchat pozorně a soustředěně i specifitějším komunikátům a instrukcím požádat o zpřesnění informace, vyjasnění nejasnosti ze slyšeného zaznamenávat delší poznámky
	vyjádřit názor, argumentovat	<ul style="list-style-type: none"> jednoduše vystihnout své mínění 	<ul style="list-style-type: none"> vyjádřit názor a podpořit ho jednoduchým argumentem
	dát instrukci/pokyn a přiměřeně na ně reagovat	<ul style="list-style-type: none"> porozumět jednoduchým pokynům a instrukcím v školní komunikaci a v mimoškolním prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> porozumět složitějším instrukcím v školní komunikaci a v mimoškolním prostředí zformulovat instrukci / pokyn přiměřeně ke komunikační situaci
	rozumět nelineárnímu textu	<ul style="list-style-type: none"> orientovat se v jednoduchém nelineárním textu (abecední seznam, rozvrh hodin, otevírací hodiny knihovny, jízdní řád apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> zpracovat informace z různých druhů nelineárních textů (např. jednoduchá tabulka či jednoduchý graf jako doplnění lineárního textu)
	odlišit formální a neformální komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> odlišit kontaktní výrazy ve formální a neformální komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> vést rozhovor přiměřený komunikační situaci a respektovat adresáta
	psát	<ul style="list-style-type: none"> zvládat hygienické návyky psaní správně psát česká písmena a číslice psát čitelně přiměřeně věku 	<ul style="list-style-type: none"> psát čitelně

	7. ročník	9. ročník
	<ul style="list-style-type: none"> dodržovat ortoepická pravidla češtiny (vzhledem ke komunikační situaci a komunikačnímu záměru) zvládat správnou výslovnost frekventovaných slov přejatých využívat vhodně důraz a pauzy v řeči 	<ul style="list-style-type: none"> zvládat adekvátní frázování řeči (vzhledem ke komunikační situaci a komunikačnímu záměru)
	<ul style="list-style-type: none"> rozlišovat rozdíly mezi psanou a mluvenou komunikací: napsat zprávu nebo status na sociální síti zvládat rychlou výměnu replik a nenávnost dialogu v elektronické komunikaci asertivně, slušně odmítnout odpovědět přijmout a předat i složitější sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> funkčně využívat rozdíly mezi psanou a mluvenou komunikací
	<ul style="list-style-type: none"> naslouchat pozorně a soustředěně delším monologům vhodně ověřovat slyšené při naslouchání respektovat základní interakční principy (kooperativní a zdvořilostní princip) dělat si ze slyšeného delší poznámky (přitom však komunikáty nepřepisovat doslovně) 	<ul style="list-style-type: none"> naslouchat pozorně, soustředěně, aktivně, prakticky i kriticky zaznamenané vhodně doplňovat a strukturovat
	<ul style="list-style-type: none"> vyjádřit názor a vhodně argumentovat užívat kooperativní princip v komunikaci v komunikaci předcházet konfliktu 	<ul style="list-style-type: none"> vyjádřit názor a argumentovat na základě vhodných zdrojů (používat vhodné zdroje k získání argumentů) užívat kooperativní a zdvořilostní princip v komunikaci znát pravidla asertivity odhalit základní falešné argumentační strategie řešit případný konflikt či hádku
	<ul style="list-style-type: none"> zformulovat různé jazykové modality vyjádření výzvy, rozkazu, žádosti, prosby v závislosti na komunikačních podmínkách 	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotit vztah mezi použitými jazykovými prostředky k formulaci výzvy a zdvořilostí, empatií, vztahem mezi komunikačními partnery
	<ul style="list-style-type: none"> orientovat se v nelineárním textu v elektronickém prostředí a dle potřeby z něj využít informace (webové stránky, sociální síť, mobilní aplikace) 	<ul style="list-style-type: none"> využít informace z různých druhů tištěného a elektronického nelineárního textu pracovat s elektronickým a multimediálním hypertextem být schopen vyvozovat informace ze souhry lineárního a nelineárního textu (lineární text a např. graf, diagram, tabulka atd.)
	<ul style="list-style-type: none"> odlišit komunikační strategie při vyjádření komunikačního záměru ve formální a neformální komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> zdůvodnit vhodnost výběru komunikačních prostředků podle komunikační situace (s důrazem na vhodné využívání spisovných a nespisovných jazykových prostředků)
	<ul style="list-style-type: none"> psát čitelně 	<ul style="list-style-type: none"> psát čitelně

	Záměr	3. ročník	5. ročník
Sféra běžné každodenní komunikace	psát korektně	<ul style="list-style-type: none"> zvládat základy lexikálního pravopisu (oddělené psaní slov jako grafických jednotek, vybrané jevy s <i>ú/ů</i> mimo morfologický šev, <i>dě/tě/ně, di/ti/ni, hy/chy...</i>, <i>ži/ši...</i>, <i>bě/pě/vě</i>, velké písmeno u běžných antroponym, zoonym a nejznámějších toponym či toponym z nejbližšího žákova okolí, psaní párových souhlásek na konci a uvnitř slov, dělení slov na konci řádku) zvládat psaní nejfrekventovanějších vyjmenovaných slov a slov s nimi příbuzných zvládat základy syntaktického pravopisu (velké písmeno na začátku věty, tečka, otazník, vykřičník na konci věty) 	<ul style="list-style-type: none"> zvládat další jevy lexikálního pravopisu (zdvojené souhlásky, předložky a předpony <i>s/z/vz, bě/bje, pě, vě/vje mě/mně, ú</i> na morfologickém švu) zvládat zápis přímé řeči zvládat psaní čárky v jednoduché větě s oslovením a ve výčtu zvládat psaní čárky v nesložitých souvětích pro potřeby interpunkce odlišit jednoduchou větu od souvětí zvládat pravopis shody přísudku s podmětem správně zapisovat homofony s vyjmenovanými slovy a slovy příbuznými a sémanticky je s nimi rozlišovat ověřovat pravopis v <i>Pravidlech českého pravopisu</i> (resp. <i>Internetové jazykové příručce</i>)
	číst běžné každodenní texty	<ul style="list-style-type: none"> elementárně plynule číst potichu i nahlas odpovědět na základě přečteného textu na jednoduché otázky vztahující se k textu 	<ul style="list-style-type: none"> najít v přečteném textu požadované informace porozumět explicitně uvedeným informacím chápat funkci nelineárních textů vnímat jednotu složených komunikátů (spojení slovesného kódu s kódy jinými – text a obraz, hudba apod.)
	informovat o něčem	<ul style="list-style-type: none"> podat informace o ději a události v logickém pořadí 	<ul style="list-style-type: none"> popsat děj, událost rozeřít podstatné a okrajové informace
	realizovat různý komunikační záměr	<ul style="list-style-type: none"> identifikovat a vyjádřit sdělení, dotaz, příkaz, zákaz, omluvu, prosbu, poděkování, pochvalu jiného i sebe sama vhodně ke komunikační situaci a komunikačnímu partnerovi odlišit chlubení se od pochvaly sebe sama 	<ul style="list-style-type: none"> domluvit si něco (např. schůzku) a dohodnout se na něčem vhodně ke komunikační situaci, komunikačnímu záměru a komunikačnímu partnerovi identifikovat a vyjádřit odmítnutí, blahopřání, žádost, varování, výhrůžku vhodně ke komunikační situaci a komunikačnímu partnerovi

7. ročník	9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> zvládat nejčastější případy morfologického pravopisu zvládat psaní i méně frekventovaných vyjmenovaných slov a slov s nimi příbuzných zvládat nejčastější případy interpunkce v souvětí prohlubovat znalosti syntaktického pravopisu (frekventované interpunkční jevy v rámci jednoduché věty i souvětí, složitější případy shody přísudku s podmětem) používat relevantní jazykové příručky (mj. <i>Internetovou jazykovou příručku</i>, PČP, SSČ) 	<ul style="list-style-type: none"> zvládat interpunkci ve větě jednoduché i souvětí psát frekventovaná slova přejatá zvládat psaní čárky v jednoduché větě s vytčeným větným členem zvládat v písemném projevu pravopis nižších jazykových rovin; používat relevantní jazykové příručky
<ul style="list-style-type: none"> číst pozorně vyhledat v textu klíčové myšlenky stanovit klíčová slova k textu rozumět propojení lineárního a nelineárního textu číst složené komunikáty (např. instagram, vlog) uvědomovat si rizika spojená s poskytováním a sdílením základních osobních údajů včetně fotografií (zvláště ve spojení s kyberšikanou, kyberregroomingem a sextingem) rozlišovat v přečteném textu fakta a mínění 	<ul style="list-style-type: none"> vnímat textovou složku ve složených komunikátech (obraz, zvukový doprovod apod.) jako možnost manipulace vyvozovat nové informace z těch, které jsou explicitně uvedené (dovednost „číst mezi řádky“, dovednost běžného usuzování, inference)
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznat subjektivní a objektivní sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> održovat kooperační princip v komunikaci
<ul style="list-style-type: none"> vyjádřit názor/postoj, dát instrukci/pokyn způsobem vhodným ke komunikační situaci a komunikačnímu partnerovi vyjádřit pozitivní hodnocení 	<ul style="list-style-type: none"> zaujmout, získat někoho pro něco, přesvědčit někoho o něčem způsobem odpovídajícím komunikační situaci a respektujícím komunikačního partnera

	Záměr	3. ročník	5. ročník
Sféra mediální a reklamní komunikace	vyjádřit stanovisko, názor, sympatie či antipatie	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchým způsobem vyjádřit souhlas či nesouhlas • jednoduše obhájit svůj názor (postoj) • vyjádřit určitou preferenci 	<ul style="list-style-type: none"> • na základní úrovni rozlišit fakta a názory • posoudit úplnost a neúplnost sdělení
	přesvědčit někoho, argumentovat, prosadit vlastní názor, zaujmout kritický postoj	<ul style="list-style-type: none"> • zvolit náležité suprasegmentální prvky řeči (intonace, tempo, pauza atd.) dle komunikačního záměru 	<ul style="list-style-type: none"> • zvolit náležité suprasegmentální prvky řeči (intonace, tempo, pauza atd.) dle komunikačního záměru • podpořit názor jednoduchými argumenty
	propagovat/prezentovat něco, nabídnout	<ul style="list-style-type: none"> • popsat nesložité předmět 	<ul style="list-style-type: none"> • popsat komplikovanější předmět • uvědomovat si cíle reklamy • být kreativní a jednoduše prezentovat vlastní tvorbu
	zjišťovat a rozlišovat informace	<ul style="list-style-type: none"> • vhodně vznést jednoduché otázky 	<ul style="list-style-type: none"> • vhodně vznést složitější otázky
	informovat o něčem	<ul style="list-style-type: none"> • podat informace o ději a události v logickém pořadí 	<ul style="list-style-type: none"> • popsat děj, událost • rozlišit podstatné a okrajové informace
	odhalit manipulaci a bránit se jí	x	<ul style="list-style-type: none"> • učit se rozpoznávat manipulativní komunikaci (např. záměry a efekty reklam na produkty určené pro děti – hračky, nápoje, cukrovinky atd.) • najít vhodný zdroj informací (na internetu)
	rozlišovat informace dle důvěryhodnosti	x	<ul style="list-style-type: none"> • odhalit základní rysy projevů, které by pro žáka mohly být ohrožující / nebezpečné
	upoutat pozornost	<ul style="list-style-type: none"> • v mluveném projevu vhodně využívat mimojazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • v mluveném projevu vhodně využívat mimojazykové prostředky • rozpoznávat spisovnou a nespisovnou slovní zásobu češtiny
	podat zpětnou vazbu, zhodnotit	<ul style="list-style-type: none"> • reflektovat a sebereflektovat s dopomocí 	<ul style="list-style-type: none"> • reflektovat a sebereflektovat samostatně

7. ročník	9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> • kultivovaně vyjádřit pozitivní i negativní názor • chápat relevanci a dopady hodnocení druhé osoby (např. na sociální síti) 	<ul style="list-style-type: none"> • hledat podstatu sdělení a motivaci k němu, na základě toho vhodně reagovat na komentáře o sobě (např. na sociální síti)
<ul style="list-style-type: none"> • kultivovaně vyjádřit pozitivní i negativní názor • vybírat vhodné zdroje argumentace • vhodným způsobem argumentovat 	<ul style="list-style-type: none"> • užívat základní argumentační techniky • řešit konflikt, hádku
<ul style="list-style-type: none"> • odhalit některé přesvědčovací strategie reklamy • vytvořit inzerát (mj. na sociální síť) • být kreativní 	<ul style="list-style-type: none"> • odhalit skrytou reklamu (např. na sociální síti, v postech na instagramu apod.) • vytvořit reklamu (tištěnou, filmovou, fotografickou atd.) • být kreativní a prezentovat vlastní tvorbu
<ul style="list-style-type: none"> • odlišit informaci od názoru • odlišit objektivní a subjektivní sdělení • odlišit zdroje relevantní od irelevantních, posoudit důvěryhodnost zdroje vzhledem ke komunikačnímu záměru • odlišit propagační materiály od zprávy 	<ul style="list-style-type: none"> • odlišit zdroje spolehlivé od nespolehlivých, relevantní od irelevantních; posoudit důvěryhodnost zdroje, porovnávat informace z různých zdrojů a na základě toho vybírat ty nejrelevantnější/nejspolehlivější
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznat subjektivní a objektivní sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat kooperační princip v komunikaci
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si základní prvky persvaze v mediálních produktech (prostředky neverbální – akustické a vizuální – zde také složené komunikáty) • rozpoznávat základní manipulativní techniky 	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si základní prvky persvaze v mediálních produktech (prostředky neverbální – akustické a vizuální – zde také složené komunikáty), základní prostředky verbální • uvědomovat si manipulaci v mediálních produktech
<ul style="list-style-type: none"> • ověřit informaci na internetu (zaslanou e-mailem, na sociální síti apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • odhalit hoaxy, fake news (v základní podobě) • poznat principy bulváru • odlišit bulvární sdělení od seriózního / bulvární tiskovinu od seriózní • rozlišovat zdroje informací
<ul style="list-style-type: none"> • funkčně používat prostředky neverbální komunikace (některé extralingvální a paralingvální prostředky) s ohledem na zamýšlenou funkci projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • vhodně využívat spisovnou a nespisovnou slovní zásobu češtiny; dbát na její funkční rozvrstvení a využívat ho
<ul style="list-style-type: none"> • rozumět rozdílu mezi kritikou a konstruktivní kritikou 	<ul style="list-style-type: none"> • ve zpětné vazbě tendovat ke konstruktivnosti

	Záměr	3. ročník	5. ročník
Sféra odborné komunikace	porozumět jednoduchému odbornému textu a získat z něj informace	<ul style="list-style-type: none"> • chápat funkci psaného (tištěného i elektronického) textu jako možného zdroje informací • zapamatovat si nejdůležitější čtené i slyšené explicitní informace • vyvodit jednoduché implicitní informace z učebního textu • odpovědět na otázky k textu a formulovat otázky k obsahu přečteného i slyšeného textu • z nabídky klíčových slov vybrat ta, která jsou pro daný jednoduchý text relevantní 	<ul style="list-style-type: none"> • chápat funkci mluveného komunikátu jako možného zdroje informací • rozumět odbornému komunikátu (tištěnému, elektronickému i mluvenému) přiměřenému věku (též prakticky odborným textům: např. informační štítky na potravinách či různých jiných výrobcích denní spotřeby atd.) • porozumět učebnímu textu na úrovni explicitních a implicitních informací • zaznamenávat si explicitně stanovené čtené i slyšené informace • vyhledávat význam neznámých slov v textu • porozumět běžným zkratkám, značkám, příp. dohledávat jejich význam • rozpoznat podstatné a okrajové informace • vyhledat v textu klíčové myšlenky / klíčová slova • postihnout hlavní myšlenku/y textu
	výstižně pojmenovat skutečnost	<ul style="list-style-type: none"> • odlišit vhodné a přesné pojmenování od nepřesného, resp. nevhodného 	<ul style="list-style-type: none"> • odlišit běžnou a odbornou slovní zásobu • rozumět funkci tabulek, schémat, grafů atd. v odborném komunikátu
	posoudit důvěryhodnost zdroje	<ul style="list-style-type: none"> • posoudit, která informace je v textu obsažena, a která nikoliv 	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně rozlišit, co je v textu přímo obsaženo a co z něj vyplývá
	využít získané informace při produkci odborného komunikátu	<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotit podstatné a nepodstatné informace v textu 	<ul style="list-style-type: none"> • pohovořit o vybrané problematice s pomocí zpracovaných poznámek / velmi jednoduše též bez opory poznámek • vhodně volit slova a zřetelně formulovat myšlenku • vytvořit velmi jednoduchý logicky uspořádaný, strukturovaný a kohezní komunikát

	7. ročník	9. ročník
	<ul style="list-style-type: none"> • dohledat požadované informace v elektronických i tištěných zdrojích • porovnat informace získané z různých zdrojů • rozumět odbornému komunikátu (tištěnému, elektronickému i mluvenému) přiměřenému věku a zaznamenávat z něj klíčové informace • zpracovat výpisky, poznámky z mluveného i psaného odborného komunikátu • vysvětlit jednoduchý odborný problém (např. jednoduchý pokus) • porozumět i některým méně běžným zkratkám, značkám, příp. dohledávat jejich význam • rozvíjet dovednost učit se z textu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumět odbornému komunikátu (tištěnému, elektronickému i mluvenému) přiměřenému věku • rozumět jednodušším prakticky odborným textům (návody k použití, příbalové letáky k lékům apod.) • využívat orientačních prvků v textu • při komplexním zpracování informací z odborného textu využívat metakognitivní strategie a doplňující nelineární texty • s oporou odborného textu vysvětlit odborný problém (v návaznosti na práci v dalších předmětech) • analyzovat informace z odborného textu a kriticky je posoudit
	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše referovat o odborné tematice s využitím adekvátních jazykových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • v mluvených a psaných odborných komunikátech uplatňovat prostředky přesného a jednoznačného vyjádření
	<ul style="list-style-type: none"> • na základní úrovni rozlišit v textu fakta od názorů 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišit objektivní a subjektivní sdělení • rozlišit informační zdroje relevantní od nerelevantních
	<ul style="list-style-type: none"> • zpracovat jednoduchý referát/výklad a přednést jej ústně • referovat o výsledku vědeckého projektu (např. pokusy v přírodopisu, ve fyzice), o odborné akci, činnosti vědecké organizace jednoduchým, přesně stanoveným strukturovaným zápisem (např. protokol) nebo mluveným referátem či popisem pracovního postupu • chápat funkci terminologie a aplikovat známou terminologii ve vlastním textu • věrně citovat informace z různých informačních zdrojů • vytvořit jednoduchou tabulku, jednoduchý graf, jednoduché schéma vhodné k obsahu vytvářeného komunikátu • ovládat některé základní typografické zásady (např. meze- ra za interpunkčním znaménkem, vložení poznámky pod čarou, zarovnání dokumentu do bloku, změna řádkování nebo druhu písma, vložení tabulky nebo grafu) • pracovat s odstavcem jako s prostředkem obsahového a kompozičního uspořádání informací 	<ul style="list-style-type: none"> • zpracovat referát / výklad a přednést jej ústně, a to též s oporou o jednoduchou prezentaci • jednoduše referovat o výsledku vědeckého projektu (např. pokusy v chemii, přírodopisu, ve fyzice), o odborné akci, činnosti vědecké organizace strukturovaným zápisem (např. protokol) nebo mluveným referátem, odborným popisem, popisem pracovního postupu, pomocí plakátu atd. • funkčně aplikovat terminologii ve vlastním textu • funkčně využít vertikální a horizontální členění textu • parafrázovat (a citovat) informace z různých informačních zdrojů • vytvořit tabulku, graf či schéma vhodné k obsahu vytvářeného komunikátu • argumentovat na základě získaných informací • sdělit větší množství informací na malé ploše • pracovat s odstavcem jako s prostředkem obsahového a kompozičního uspořádání informací

	Záměr	3. ročník	5. ročník
Sféra institucionální komunikace	informovat se o něčem v administrativní komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> klást otázky adekvátní veřejné komunikační situaci, komunikačnímu záměru a komunikačnímu partnerovi vhodně formulovat otázku 	<ul style="list-style-type: none"> klást otázky adekvátní komunikační situaci, komunikačnímu záměru a komunikačnímu partnerovi vhodně volit pořadí otázek
	přihlásit se někam, zaregistrovat se někam	<ul style="list-style-type: none"> rozumět jednotlivým položkám v základních formulářích přiměřených věku (např. přihláška do knihovny nebo první stránka žákovské knížky) správně vyplnit základní formuláře (např. přihláška do knihovny nebo první stránka žákovské knížky) 	<ul style="list-style-type: none"> správně vyplnit základní formuláře (např. žádanka o časovou jízdenku na MHD, podací lístek doporučené zásilky na poště) vnímat část „poučení“ jako podstatnou součást formuláře nebo jiného oficiálního dokumentu (ve vazbě na probírané typy komunikátů)
	formulovat oficiální žádost	x	<ul style="list-style-type: none"> vhodně formulovat požadavek učiteli / řediteli školy (např. zápis do žákovské knížky, požadavek na zasedání školního parlamentu)
	reklamovat zakoupený předmět či službu	x	<ul style="list-style-type: none"> popsat předmět či problém spojený s reklamací
	objednat se někam / si něco	<ul style="list-style-type: none"> např. objednat si jídlo ve školní jídelně mít základní uživatelskou obranu proti reklamám, mobilním aplikacím apod. 	<ul style="list-style-type: none"> např. objednat si jídlo v restauraci, u stánku s občerstvením atd. vhodně komunikovat s prodávacem v obchodě kriticky číst při pohybu v elektronickém prostředí (např. stahování aplikací apod.)
	zprostředkovat informace o sobě	<ul style="list-style-type: none"> jednoduše se ústně představit v běžných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> představit se ústně i písemně v běžných i základních oficiálních situacích
	rozumět ustáleným konstrukcím v institucionálních komunikátech	<ul style="list-style-type: none"> viz výše; rozumět jednoduchým předpisům, zkratkám, značkám 	<ul style="list-style-type: none"> viz výše
	orientovat se v ne-lineárních textech (formuláře, tabulky, grafy atd.)	<ul style="list-style-type: none"> z jednoduchých orientačních prvků (např. ordinační hodiny či jízdní řád) zjistit potřebnou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> z jednoduché tabulky, formuláře, grafu atd. zjistit podstatné informace získané informace z tabulek, formulářů, grafů atd. jednoduše využívat při tvorbě vlastního mluveného i psaného komunikátu
	omluvit se	<ul style="list-style-type: none"> omluvit se vhodně s ohledem na komunikačního partnera (formální – asymetrický vztah) 	<ul style="list-style-type: none"> omluvit se vhodně s ohledem na komunikačního partnera (neformální – symetrický vztah)
	dohodnout se na něčem	<ul style="list-style-type: none"> připravit a přednést jednoduchý návrh 	<ul style="list-style-type: none"> připravit a přednést jednoduchý návrh a podpořit jej jednoduchými argumenty
posoudit úplnost administrativního sdělení	<ul style="list-style-type: none"> viz výše 	<ul style="list-style-type: none"> viz výše 	

7. ročník	9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> klást otázky adekvátní komunikační situaci, komunikačnímu záměru a komunikačnímu partnerovi vybírat relevantní zdroje vzhledem ke své informační potřebě 	<ul style="list-style-type: none"> klást otázky adekvátní komunikační situaci, komunikačnímu záměru a komunikačnímu partnerovi
<ul style="list-style-type: none"> kriticky číst a ev. vyplnit základní formuláře (registrační rozhraní pro některé elektronické aplikace – facebook, e-mail, instagram atd.) rozumět základním informacím v části „poučení“ (ve vazbě na probírané typy komunikátů) 	<ul style="list-style-type: none"> správně vyplnit základní formuláře (žádost o občanský průkaz, přihláška na střední školu) odvolat se proti rozhodnutí správního orgánu (např. proti nepřijetí na střední školu) uvědomovat si rizika spojená s podpisováním dokumentů (podpis jako právně závazný akt)
<ul style="list-style-type: none"> znát ustálené podoby a náležitosti písemné žádosti a dle toho umět napsat jednoduchou písemnou žádost (oslovení, zdvořilostní fráze, pozdrav, podpis, psaní adres, data a místa, předmětu atd.; např. žádost o uvolnění z vyučování) 	<ul style="list-style-type: none"> znát ustálené podoby písemné žádosti a dle toho umět napsat složitější písemnou žádost (např. žádost o přijetí na brigádu, žádost o informace, žádost o sponzorský dar na školní akci, žádost o podporu školní akce atd.)
<ul style="list-style-type: none"> popsat důvod reklamace (problém) – ústně i písemně porozumět položkám v jednoduchém reklamačním formuláři a vyplnit ho 	<ul style="list-style-type: none"> napsat reklamační žádost rozumět odpovědi na reklamaci a umět se příp. odvolat proti jejímu výsledku
<ul style="list-style-type: none"> vyplnit jednoduchý písemný a elektronický objednávkový formulář 	<ul style="list-style-type: none"> objednat se k lékaři, na úřad apod. obsluhovat elektronický objednávkový systém u lékaře, na úřadě apod. rozumět různým nabídkám na internetu či v katalogích, orientovat se ve srovnání jednotlivých nabídek
<ul style="list-style-type: none"> vyhodnocovat vhodnost množství a povahy sdělovaných informací 	<ul style="list-style-type: none"> zprostředkovat informace o sobě v jednoduchém životopise napsat jednoduchý motivační dopis instituci
<ul style="list-style-type: none"> viz výše 	<ul style="list-style-type: none"> viz výše
<ul style="list-style-type: none"> z tabulky, formuláře, grafu atd. zjistit podstatné informace získané informace z tabulek, formulářů, grafů atd. efektivně využívat při tvorbě vlastního mluveného i psaného komunikátu na základní úrovni posoudit věrohodnost předkládaných údajů 	<ul style="list-style-type: none"> z tabulky, formuláře, grafu atd. zjistit podstatné informace a interpretovat je získané informace z tabulek, formulářů, grafů atd. efektivně využívat při tvorbě vlastního mluveného i psaného komunikátu vytvářet vlastní tabulky a grafy a doplňovat jimi svůj text posoudit věrohodnost předkládaných údajů
x	x
<ul style="list-style-type: none"> vhodně a konstruktivně se zapojit do diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> vhodně a konstruktivně se zapojit do diskuse při zapojení do diskuse relevantně argumentovat
<ul style="list-style-type: none"> viz výše 	<ul style="list-style-type: none"> viz výše

	Záměr	3. ročník	5. ročník
Sféra zážitkové a expresivní komunikace	zaznamenat zážitky, pocity, názory	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše zaznamenat své zážitky a pocity • chápat roli přímé řeči v písemném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenávat zážitky, pocity a názory • včlenit přímou řeč do písemného projevu (zapsat uvozovací větu a sdělení mluvčího) • adekvátně a výstižně formulovat výpovědi
	(pře)vyprávět (zaujmout, pobavit, citově působit, vyvolat estetický zážitek, citový prožitek)	<ul style="list-style-type: none"> • používat vhodné paralingvální a extralingvální prostředky řeči: zvolit náležité tempo podle svého komunikačního záměru • dodržet dějovou linii vlastního vyprávění • vytvořit obrázkovou osnovu a na jejím základě sestavit / vyprávět jednoduchý příběh • převyprávět příběh • vyjádřit svůj pocit z příběhu • drammatizovat jednoduchý příběh (dialog apod.) • rozlišit promluvy postav • vhodně používat prostředky neverbální komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • používat vhodné paralingvální a extralingvální prostředky řeči: zvolit náležitou intonaci, důraz, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • sestavit osnovu vyprávění a vytvořit koherentní komunikát s dodržáním dějové a časové posloupnosti • vyprávět z pozice přímého nebo nepřímého účastníka • využívat možností větné stavby jako prostředku estetického ozvláštňení komunikátu • rozlišit promluvy postav • rozlišit funkci spisovného a nespisovného jazyka v esteticky zpracovaném textu • uvědomovat si podobnosti a rozdíly v různých kódech zpracování téhož příběhu (obrazový, filmový, hudební, pohybový apod.) • v základní rovině odlišovat specifika a funkci esteticky zpracovaného komunikátu
	číst/naslouchat a nechat na sebe text esteticky působit	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovat přečtený nebo slyšený komunikát 	<ul style="list-style-type: none"> • volně reprodukovat přečtený nebo slyšený komunikát • vyjádřit postoje ke sdělovanému obsahu • číst text nahlas způsobem vyjadřujícím jeho obsah
popsat, charakterizovat	<ul style="list-style-type: none"> • popsat jednoduchý předmět, obraz apod. 	<ul style="list-style-type: none"> • (neotřele) popisovat věci z každodenního života, zážitky, umělecká díla, své výtvořky apod. 	

7. ročník	9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenávat zážitky, pocity a názory a kreativně je rozvíjet • uspořádat informace v komunikátu s ohledem na jeho funkci • odlišovat základní významové funkce přímé a nepřímé řeči v textu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenávat zážitky, pocity a názory, kreativně je rozvíjet a zpracovávat a podle potřeby je efektně sdílet s ostatními (též na vhodné elektronické platformě) • vytvořit koherentní komunikát s dodržáním pravidel mezivětného navazování
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišit funkci jednotlivých výslovnostních stylů (výslovnost zvláště pečlivá, neutrální, hovorová, nespisovná) • funkčně zapojovat extralingvální prostředky pro zvýšení sdělnosti a autenticity řečového projevu (kinezika, mimika, gestika apod.) • prostřednictvím jazykových prostředků udržet dramatické napětí příběhu • rozlišovat způsoby podání výpovědi jednotlivých mluvčích (funkce přímé a nepřímé řeči) • funkčně používat mluvnické kategorie sloves k vyjadřování časové návaznosti, posloupnosti a fázovosti děje a k ozvláštňení komunikátu • ozvláštňit obsah svého sdělení mírou expresivity • využívat možností větné stavby jako prostředku estetického ozvláštňení komunikátu • využívat morfologické a lexikální prostředky k ozvláštňení komunikátu • obohacovat sdělení za pomoci změn slovního významu (zejm. metafora, metonymie, synekdocha aj.) • využívat různé způsoby pojmenování v komunikátu (zejm. pojmenování obrazné, přirovnání, okazionalismy atd.) • využívat frazémy jako prostředky ozvláštňení komunikátu • odlišovat specifika a funkci esteticky zpracovaného komunikátu a využívat jich ve vlastní produkci • vybrat vhodné jazykové prostředky pro výstižné estetické pojmenování skutečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozeně využívat jazykovou variabilitu a prolínání kódů k efektnímu vypravování • funkčně zapojovat extralingvální prostředky pro zvýšení sdělnosti a autenticity řečového projevu (posturika, proxemika, kinezika, mimika, gestika apod.) • respektovat fáze textové produkce (invence, selekce, kompozice, stylizace, revize); důraz na rozvoj imaginace a kreativity • ozvláštňit obsah svého sdělení mírou expresivity • ke zvýšení působivosti komunikátu funkčně využívat syntaktické, morfologické a lexikální prostředky • využívat různé způsoby pojmenování v komunikátu • využívat frazémy jako prostředky ozvláštňení také v běžné řeči • významově aktualizovat jazykové prostředky pro zvýšení autenticity sdělení • funkčně kombinovat a používat jazykové prostředky z jednotlivých vrstev češtiny • odlišovat specifika a funkci esteticky zpracovaného komunikátu a plně jich využívat ve vlastní produkci • ozvláštňit vlastní neslovesný estetický projev (fotografie, elektronický obraz, film aj.) grafickými jazykovými a textovými prostředky
<ul style="list-style-type: none"> • deklamovat text způsobem shodným s jeho obsahem 	<ul style="list-style-type: none"> • deklamovat básnický či prozaický text ve shodě s jeho obsahem • analyzovat komunikát po stránce stylisticko-lexikální • analyzovat text po stránce kompoziční • určit funkci užitých uměleckých prostředků • deklamovat text ve shodě s jeho obsahem
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádřit pocity z četby a sdělit, co je vyvolalo (též ve vztahu k jazykovým prostředkům) • rozpoznat umělecké a neumělecké komunikáty • charakterizovat • vypravovat s prvky popisu nebo charakteristiky • vybrat vhodné jazykové prostředky s ohledem na funkci komunikátu a komunikační situaci • rozšiřovat a zpřesňovat významy slov (např. funkce přívlastku shodného a neshodného) 	<ul style="list-style-type: none"> • popisovat s estetickými prvky • vypravovat s prvky popisu a charakteristiky s estetickými prvky • rozlišit funkce popisu v uměleckém stylu • vybrat vhodné jazykové prostředky s ohledem na funkci komunikátu a komunikační situaci

Záměr	3. ročník	5. ročník
vypsat se ze svých pocitů a vnitřního napětí, naplnit touhu po sebevyjádření	<ul style="list-style-type: none"> na základě zážitků jednoduše vytvořit vlastní komunikát kombinovat prostředky z jiných uměleckých oblastí k vyjádření záměru (zejm. výtvarné prvky, popř. hudební; např. komiks); používat jazykové prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, výzev, zvuků, nálad apod. 	<ul style="list-style-type: none"> na základě zážitků vytvořit propracovaný vlastní komunikát s vybranými estetickými prvky používat prostředky textové návaznosti

Poznámky:

Jsme si vědomi přesahů jednotlivých očekávaných výsledků učení (OVU) a jejich opakování v různých sférách při realizaci různých komunikačních záměrů (potřeb). Tyto přesahy vítáme, protože tím dochází k hlubšímu osvojení poznatků a především jejich zasazování do širších kontextů. Žáci si díky tomu uvědomují komplexnost a vzájemnou provázanost jazykového i komunikačního systému. Překonáváme tím izolovanost poznávání a atomizaci učiva v tradičním vyučování. Je zřejmé, že při veškerém užívání mateřského jazyka žák potřebuje vybírat vhodné jazykové prostředky s ohledem na funkci komunikátu a komunikační situaci, tedy přizpůsobovat svůj kód komunikační situaci a komunikačnímu záměru. Neuvádíme-li tento výstup explicitně, pak jej implicitně považujeme za základní předpoklad a zároveň cíl veškeré realizace navrženého komunikačního systému.

Výrazně aktualizujeme obsah výuky českého jazyka. Využíváme aktuální texty, učivo zasazujeme do autentických komunikačních situací, v nichž se žáci každodenně pohybují. Za aktuální kontexty, s nimiž se žáci setkávají a jež musí výuka češtiny reflektovat, nemá-li představovat komunikační skanzen, považujeme mj. vše vztahující se k digitálnímu prostředí. Proto zahrnujeme také práci s e-maily, facebookovými statusy, posty na instagramu či twitteru, blogy, vlogy, youtube kanály apod. Jak ukazují různé výzkumy (odkazované v textu naší práce), žáci se s těmito komunikáty setkávají mnohdy už ve věku na přelomu 1. a 2. stupně ZŠ, avšak bez jakéhokoliv poučení o benefitech, ale též rizicích spojených s elektronickou komunikací.

7. ročník	9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> na základě zážitků vytvořit vlastní komunikát s uměleckými prvky používat prostředky textové návaznosti porovnávat významy slov a funkčně variovat jazykové prostředky užívat vhodných synonym k dosažení slohové vytříbenosti vlastního komunikátu funkčně zapojovat do svého komunikátu vztah významové protikladnosti používat prostředky emocionality (zvolání, záměrné opakování, aktualizované jazykové prostředky apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> na základě zážitků vytvořit vlastní komunikát uměleckého vyznění rozpoznat a opravit stylizační nedostatky variovat pořádek slov (slovosledné inverze) ve větě se záměrem zvýšit působivost vlastního sdělení